

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

MÅNSKEN VID LANDSORT. — AMATÖRFOTO. J. BLOMQVIST, LUDVIKA.

20:DE ÅRG.

DEN 7 SEPTEMBER 1919

N:o 49

WILHELM KUMLIN.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

En af Södermanlands mest framstående jordbruks-
idkare, godsägaren Wilhelm Kumlin på Stora Sundby,
fyllde den 30 augusti sextio år.

Erik Wilhelm Kumlin är nämlingen född nämnda
datum år 1859 å Ryda kungsgård i Nysätra socken af
Upsala län. Föräldrarna voro godsägaren därstädes
Johan Erik Kumlin och hans maka Kristina Hult, hvilka
emellertid år 1870 genom köp förväfvade Stora Sundby
gamla gods i närheten af Mariefred i Södermanland
och bosatte sig där. Sin första utbildning erhöll Wil-
helm Kumlin vid Strängnäs högre allmänna läroverk,
vid hvilket han år 1879 aflade mogenhetsexamen.
De närmast följande åren förvärfvade han sig för landt-
måteriexamen erforderliga insikter och aflade år 1883
landtbruksingenjörsexamen. Hösten följande år ut-
examinerades han som agronom från Ultuna landt-
bruksinstitut, hvarefter han under år 1885 ytterligare
förkofrade sina insikter i jordbrukets teori och praktik
genom studier i vår främsta jordbruksprovinns Skåne.
Året därpå återvände han till hembygden och öfvertog
Marielunds egendom i Kärnbo socken icke långt från
Stora Sundby, som äfvenledes öfvergick i hans händer
år 1892 dels genom arf, dels genom köp.

Det är på Marielunds och Stora Sundby gårdar
Kumlin nedlagt lejonparten af sin manngärning. I
synnerhet det sistnämnda betydande godset har läm-
nat rikt utrymme för hans verksamhetslust. Med under-
lydande hemman i Kärnbo och Åkers socknar omfat-
tar det icke mindre än omkring 340 hektar åker och
840 hektar annan mark. Det är gammal kulturmark
— Stora Sundby gods existerade redan på medel-
tiden, och har sedan varit besittning åt några af vårt
lands mest ansedda adellsläkter: Ekeblad, Ulfsparre,
Posse, Gyllenberg m. fl. — och under Kumlins in-
siktsfulla skötsel har här utvecklats ett i alla afse-
enden föredömligt mönsterjordbruk. Åkerjorden har
fullständigt dränerats med tegelrör. Nötkreatursbe-
sättningen af rödbrokig svensk boskap till ett antal
af omkring 250 har det lyckats att genom planmässigt
afvelsarbete med isolerad ungdjursuppfödning på ut-
gårdar göra tuberkulosfri. Skogen har omsorgsfullt
vårdats och skötes i enlighet med öfverjägmästare
Walloms rationella blädningsmetod. Det därur ut-
vunna timret försågas vid egen såg vid Mälaren. Till-
verkning af torfströ åger rum å egen torfmosse.
Torfven torkas här å hässjor samt förvaras i lador å
mossen till vintertiden, då den hemforslas och rifves
å en torfströrfivare. Ekonomihuset hafva till större
delen under Kumlins ledning blifvit ny- eller om-
byggda. I alla kreatursstallar ha ordnats själftrycks-
ledningar för vattenserveringens tryggande. Äfven
trädgårdsskötseln har högt uppdrivits; bland annat
ha växthus uppförts för drifning af gurkor, rosor, vin
och persikor. Last, but not least: som den socialt
förstående man Kumlin är har han äfven låtit sig
angeläget vara att ordna goda arbetarbostäder. Under
de senaste årtiondena ha dessa dels ombyggt, dels
nybyggt, hvarvid i allmänhet hvarje arbetarefamilj
fått sin egen lilla stuga med veranda och trädgårds-
täppa. Kort sagt — det finnes få gårdar i Mälardalen,
som i närvarande stund förmå mäta sig med
Stora Sundby i något af de hänseenden, som hafva
betydelse för ett framstående modernt jordbruk, hvar-
för detta också blifvit ett vanligt mål för studiebesök
från de mest skilda håll och äfven från utlandet.

Det är klart att en så framstående kraft som Kum-
lin i stor utsträckning tagits i anspråk för länets
hushållningssällskap. Redan år 1896 fick han säte i

dess förvaltningsutskott och fortfor att vara ledamot
däraf ända till och med 1917. På de mest skilda
områden anlätades därunder hans förmåga. Åren 1897
— 1901 innehade han ordförandeskapet i sällskapets
fiskerikommitté, 1900—1907 i dess premieringsnämnd
för nötboskap, 1900—1914 i dess utsädespremierings-
nämnd o. s. v. Under åren 1909—1915 repre-
senterade han hushållningssällskapet i den s. k. jordbruks-
riksdagen. Vidare har han varit ledamot af styrelsen
för länets landbrukskola å Ulfhäll och af bestyrelsen
för hushållningssällskapets jubileumslandbruksmöte
inom hvilken han fungerade som vice ordförande. Som
vittnesbörd om sin aktning och gård af erkänsla för
hvad han utträttat till sällskapets bästa har han af
detsamma fått mottaga dess guldmedalj.

En annan utmärkelse, som tillfallit honom för hans
förtjänster om länets jordbruk, är hedersledamotskap
i Norra Södermanlands landbruksklubb hvars ordför-
ande han var i tjugo år (1894—1914).

Äfven af andra korporationer, som arbetat i jord-
brukets tjänst, har Kumlin i stor utsträckning anlätats.
Han har varit ledamot af styrelsen för allmänna
svenska utsädesföreningen i Svalöf samt vice ord-
förande i styrelsen för Sveriges fröodlareförbund. Vi-
dare har han varit ledamot af styrelsen för afvels-
föreningen för rödbrokig svensk boskap, hvars arbeten
allt ifrån början haft förmånen af hans lifliga intresse
och medverkan. Inom jordbruksdepartementet har
han som särskildt tillkallad sakkunnig biträdt vid ut-
arbetande af förslag till lag om fiskeriområden och
af k. landtbruksstyrelsen har han varit insatt i den
kommitté, som på sin tid hade att utarbete förslag
till nya grunder för kontrollföreningarnes verksamhet,
särskildt med hänsyn till foderenheterens beräkande.
Bredvid insjöfisket, afvelsarbetet och fröodlingen, till
hvars rika upplomstring särkildt inom Södermanlands
län just Kumlin verksamt bidragit, har nämligen kon-
trollverksamheten i honom haft en synnerlig främjare.

Äfven som skriftställare har Kumlin varit verksam
i jordbruksnäringen rörande frågor, bl. a. i landbruks-
akademiens handlingar. Sedan år 1905 har han varit
ledamot af denna akademi.

Trots denna sällsynt omfattande verksamhet i jord-
brukets tjänst har Kumlin funnit tid öfver både för
en hel del enskilda affärsföretag och för maktpålig-
gande uppdrag från det allmänna sidan.

Sälunda är han ordförande i styrelserna Gripsholms
— Mariefreds ångfartygsaktiebolag (sedan 1901) och
för Svenska landtmännens utsädesaktiebolag (sedan
1916) samt vice ordförande i styrelsen för Norra Sö-
dermanlands Järnvägsaktiebolag (sedan 1918). Under
kristiden hade han säte i folkhushållningskommissio-
nens jordbruksafdelning och var ordförande för dess
fodersektion.

Äfven i det kommunala lifvet har han verksamt
deltagit. Att uppräknå alla de uppdrag han därinom
fullgjort skulle föra aldeles för långt. Det må blott
erinras, att han i fyra år haft säte i länets landsting
samt att han alltså 1892 varit ordförande i Selebo
härad's allmäningsstyrelse liksom i sin sockens kom-
munalstämma.

Det är ett vackert lifsverk i den svenska moder-
naringens och det allmänna tjänst Wilhelm Kumlin
kan blicka tillbaka på vid inträdet i sextioåret. Ingen,
som känner honom, tviflar på, att fädernebygd och
modernäring ännu ha mycket att vänta af honom. I
aivaktan därpå ett tack till honom för hvad han redan
varit både för den ena och den andra!

GÖSTA SANDELS †.

Enligt telegrafiskt meddelande har den unge målaren Gösta Sandels aflidit i tyfus i Granada, där han för tillfället vistades.

* * *

Gösta Sandels tillhörde den yngsta svenska målarskolan, men lyckades mer än många af sina kamrater inom den modernaste konstarten att göra sig gällande äfven inom andra kretsar af konstintresserade än dem för hvilka all ny konst är god konst. Hans styrka var den intensiva färgbegåfning som präglade hans arbeten med en egen personlighetsstämpel. Och om hans konstnärsgärning långt ifrån fick den afslutning man mänskligt att se haft all anledning räkna med, hann hans af en djup kallelse benådade arbete dock att kora sin unge mästare till en af vårt lands konstnärsmän och rikta dess ej öfvermåttan rika konst med alster af ett värde som består.

Axel Gösta Fabian Sandels var född 1887 och son till fotograf Carl S. i Stockholm. Jämte sin unga maka vistades han under studieresa i Spanien f. t. i Granada när döden drabbade honom.

Amatörfoto. Carsten Ericson, Gbg.
KONSTNÄREN GÖSTA SANDELS. F. 1887.

En af de främsta inom vår nya, moderna konst; har i dagarne aflidit i Granada under en studieresa i Spanien.

CHARLES KJERULF †.

Det är icke för mycket sagdt, att med den danske musikkritikern, författaren, journalisten och kompositören *Charles Kjerulf* har en af Sveriges allra bästa vänner i Danmark, en af de män som ifrigast verkat för det nyskandinaviska samarbetet på andens alla områden, gått bort.

I danskt offentligt lif efterlämnar han ett tomrum, som det blir svårt att fylla, och talrika äro de musikmänniskor och författare i Sverige och Norge såväl som i Danmark hvilka känna hans bortgång som en förlust.

Charles Kjerulf var en af de mest oförfätskade köpenhamnare som kunde uppåtletas. Han var född midt i stadens hjärta den 22 mars 1858. Efter afslagd studentexamen bedref han musikstudier vid olika konservatorier. Redan mycket tidigt — vid 22 års ålder — blef han musikantmärlare vid den för länge sedan nedlagda tidningen "Dagsavisen", och från 1886 har han som förste och ende musik-

Forts. å sid. 782.

Efter porträtt.
FIL. D:R JOHAN BERGMAN, STOCKHOLM.
Kallad till professor vid universitetet i Dorpat.

Till professuren i latinsk litteratur och romersk fornkunskap vid universitetet i Dorpat har af därvarande kurator (kanslärarsämbete), kallats t. f. läraren i latinsk litteratur vid Stockholms högskola, lektorn i latinska och grekiska språken vid h. allm. läroverket å Södermalm, fil. d:r *Johan Bergman*.

Den svenska vetenskapen befinner sig f. n. i en blomstringsperiod och flera utländska högskolor hafva lidit stora förluster. Den nyutnämnde professorn är sålunda den tredje i raden af svenska vetenskapsmän, som innevarande år kallats till utländska professurer.

Professor Bergman som är född 1864, har bakom sig en lång och uppmärksam vetenskaplig bana. Född i ett fattigt allmogehem på Dal, arbetade han sig under otroliga försakelser fram den lärda vägen. Efter studier i Karlstad och Upsala blef han fil. d:r 1889. Redan 1901 var han af akademiska konsistoriet i Lund upplörd på förslag till därvarande e. o. professuren därstädes i klassiska språk

Forts. å sid. 782.

DANSKE MUSIKKRITIKERN OCH KOMPOSITÖREN CHARLES KJERULF VID FLYGELN SOM BELLMANSÅNGARE. F. 1858. † 22 aug.

Det har ifråga om den fasansfulla seglingsolyckan på Marstrandsfjorden den 21 aug., vid hvilken ombudsman Axel Westerberg drunknade och ingenjör Bror Werner endast genom en ytterlig, mänsklig förmåga nästan öfverstigande anspänning af själs- och kroppskrafter lyckades undgå drunkningsdöden, lämnats en rad af missvisande meddelanden i prässen hvilka varit ägnade att ge allmänheten en fullständigt felaktig uppfattning af händelseförloppet vid olyckan. Det har nu efter entragna hänvändelser lyckats oss att af ingenjör Werner erhålla en af honom skriven skildring af olyckan i och för införande i vår tidning. De af oss förebrakta skälen, inför hvilka ingenjör W. gifvit vika, hafva varit önskvärdheten att få de tidigare i prässen lämnade uppgifterna korrigerade samt, framförallt, betydelsen af att till alla seglingsintresserade förmedla de värdefulla erfarenheter i räddningshänseende ingenjör W. gjorde under sin två timmar långa kamp för lifvet.

Efter hänvisning till vårt referat i föreg. nr lämna vi ordet till ing. W.:

Båten, som seglades, var 40 kvm. skärgårds-kryssaren "Caroliga", nybyggd för året och af en särdeles sjöduglig, okanterlig typ.

Den 21 aug. på morgonen lämnade vi Gåsö Hafsbad under tämligen hård sydlig vind, hvilken sedan ökade under så godt som hela dagen. Vi togo fast vid Mollösund för att länsa dinget och äfven i Klädesholmen, hvarest vi ytterligare minskade segel. Vid alla tillfällen befanns båten vara fullkomligt tät, så att t. ex. vid Klädesholmen endast 1 å 2 liter vatten kunde utpumpas, och det fastän vi då hade passerat Hjerjöfjorden, som är bekant för att kunna riva upp en betydligt svårare sjö än Marstrandsfjorden. Vi minskade segel, emedan det var på tal, att vi skulle fortsätta förbi Marstrand för att nå slutmålet, Göteborg, och af samma anledning togs kursen Norr och Väster om ön Gråen för att vi skulle hafva god gång med släck i skoten öfver Marstrandsfjorden, som vi kunde förutse skulle vara tämligen svår, om än ej sådan som Hjerjöfjorden. Ungefär midt på den förstnämnda fjorden kommo vi dock öfverens om, att vi kunde halva lätt nog af segel för den dagen och vid att ytterligare lätta några tum i skoten, sattes kurs på Marstrand. I de ögonblicken inträffade olyckan. Huru därvid tillgick och hvad orsaken innerst har varit torde väl aldrig blifva fullt klart, men af allt att döma har en storre, ovanligt krabb sjö bakifrån forsats in öfver häcken och bragt Westerberg och mig själf ur jämvikt, så att vi båda fallit ned i lä sida, hvarvid vi naturligtvis genast fattades af sjön. Vi fingo först tag i det något utflirade storskotet, men måste släppa detta tag på grund af den starka pårestningen hvarest vi dock omedelbart fingo fast i dingens båda förtojningstrossar. Sedan det lyckats mig att snabbt taga mig upp i dinget, förhjälpde jag äfven Westerberg upp i båten. Därefter vände vi oss båda mot segelbåten i den tron, att nu var det slut på äfventyret och att det genom en anlofning af segelbåten skulle blifva lätt att hala sig fram och åter taga sig ombord, hvilket allt väl knappast behöft taga mer än några sekunder i anspråk. Då vi båda kände till dr. Heymans små kunskaper i segling, ropade vi äfven genast till honom, huru han skulle bete sig, men dr. Heyman var ej situationen vuxen och kunde ej lämna oss den hjälp, vi behöfde.

Sedan utvecklade sig händelserna mycket hastigt; den lilla dinget kunde naturligt ej många sekunder bära så stor belastning under så stark fart utan skar under, och vi kommo båda åter i vattnet. Inseende att den lilla båten ej torde äga tillräcklig flytkraft för två hade jag att välja mellan antingen ett envist fasthållande vid densamma, då den gick under vatten, hvarigenom jag dock skulle utsätta mig för vådan att genast få i mig en massa vatten för att sedan kanske till slut ej få någon hjälp af båten, eller att släppa mitt tag och gå upp till ytan med obrutna krafter. Jag valde det senare, hvilket blef min räddning, ty af allt att döma har Westerberg, som valde det förra alternativet, genast från början blifvit bedöfvad af den långa dykningen. Han syntes nämligen ganska medtagen, då han åter visade sig på ytan, fasthållande i dinget och försvann i den höga sjön snabbt ur såväl min som segelbåten åsyn.

Jag var nu öfverlämnad helt åt mig själf, förtviflad arbetande för att hålla mig uppe. Blixtnabbt stod det klart för mig att min

Foto. Karnell, Öbg.

INGENJÖR BROR WERNER, som efter en seglingsolycka utanför Marstrand med en enastående rådgighet, kraft och uthållighet kunde rädda sig till en öde liten holme efter mer än 2 timmars simning i halfmörker och i ett af full storm upprördt haf. Först följande morgon blef han funnen. Endast en i friluftslif härdad kropp skall kunna utstå en dylik pårestning.

insåg jag det omöjliga i att taga mig iland genom sådana bränningar. I stället fick jag finna mig i att glida lätt förbi holmen, noga sökande en ränna i skummet, som kunde tyda på lugnare vatten. Ändtligen såg jag då ett ställe, där vattnet tyktes forsas lugnare och jag styrde dit. Det var det ca 2 famnar breda sundet mellan de båda Kråkholmarna, hvarigenom jag kände en tydlig ström suga, och jag var ej sen att begagna första möjlighet att hålla mig fast vid klipporna. Sedan jag något hämtat mig efter ansträngningen, gick jag upp på holmens högsta punkt för att speja efter den båt, som jag med säkerhet väntade vara utsänd, men kännande, att det i längden skulle vara omöjligt fördrå den pinande blåsten i mina våta kläder, hvilka ju dessutom lämnade nedre delen af kroppen bar, fick jag den lyckliga tanken att af grästorvet söka bygga mig en liten hydda, som kunde skydda så godt det sig göra lät. Snart var en sådan med tillhjälp af min praktiga knif färdig och betanns utmärkt

Forts. å sid. 779.

DEN KNIF (2/3 storlek), med hvars hjälp ingenjör Bror Werner utanför Marstrand, i vattnet lyckades befria sig från största delen af sina kläder, hvilket möjliggjorde den mer än 2 timmar långa simning i full storm som blef hans räddning. Det förhållandet, att han bar knifven i ett starkt snöre om halsen, gjorde den åtkomlig; hade knifven legat lös i fickan hade han omöjligt kunnat få in handen efter den i de våta kläderna. Seglare — minns detta!

GENERAL MANNERHEIMS AFSKED.

FINLANDS FÖRRE RIKSFÖRESTÅNDARE GENERALEN FRIHERRE MANNERHEIM BJUDER UNDER ENTUSIAS-TISKA HYLLNINGAR SINA BUDER UNDER BEFRIELSEKRIGET BEPRÖFVADE TRUPPER FARVÄL. Öfverst: General Man-nerheim (X), den nye statsministern Wennola (1), den afgångne statsministern K. Castrén (2), afgångne chefen för

generalstaben, ge-neral Ignatius (3), afgångne krigsmini-stern Vallén (4); Därunder: Gene-ralmajor Manner-heim (X) tar afsked från skydds-kårerna. Närmast bakom generalen skyddskårernas chef, öfverste v. Essen.

Nederst: Repre-sentanter för Fin-lands skyddskårer dejlera för gene-ral Mannerheim X. Text å sid. 783.

Efter fotografier.

NATURFOLKEN OCH KRIGET

EFFEKTIVA VAPEN OCH MODERNA STRIDSMETODER — FÖR HVAR 8 DAG AF FIL. D:R **GUSTAF BOLINDER.**

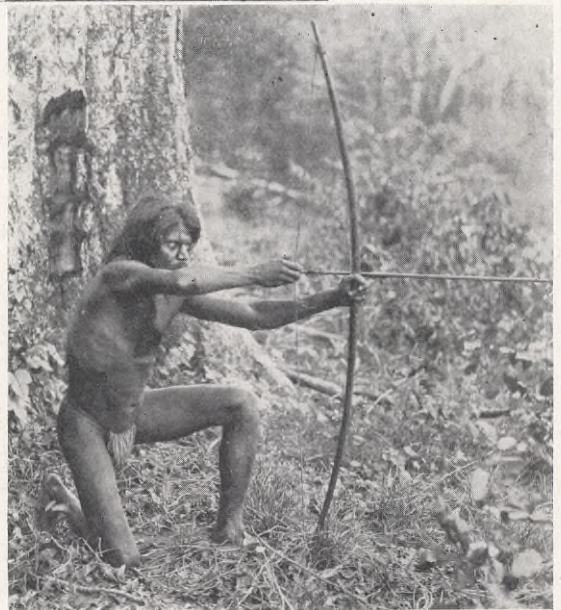

JAKT MED BLÅSRÖR OCH FÖRGIFTAD PIL.
Foto från Brasilien.

Rysande läste vi som pojkar i indianböckerna om de blodiga fäjder med grymheter å ömse sidor, som utkämpades mellan Nordamerikas indianer och de hvita. Om också grymheter föröfvades mot fångarne fördes likväl själfva striden utan särskildt raffinerade vapen eller metoder. Såväl hvita som röda hade ju den tidens primitiva eldvapen — nutidens kulsprutor, giftiga gaser, pansarskydd och löpgräfvor voro då okända. Allteftersom vår kunskap om naturfolken ökas finna vi emellertid förvånande nog, att de voro eller äro i besittning af en hel del ganska raffinerade metoder och vapen. Af dessa återfinnas åtskilliga, om också i annan form, i den moderna krigföringen. I koloniländerna har man ju nu reguljära, modärnt utrustade trupper, som jämförelsevis lätt komma till rätta med infödingarna. Men där de hvita ännu ha föräldrade vapen — t. ex. mångenstädes i Sydamerika — där segrar ofta "vilden", som han med orätt plär kallas, just genom sina bättre metoder och lämpligare vapen.

Vi tänka oss t. ex. en strid i urskogen. Här i de tätta, hopgyttrade snären, där utsikten öfverallt stänges

BÅGSKYFT. *Foto från Weddahs på Ceylon*

Cliche: Kem. A.-B. omot Superbarre, Ståm-Jög

af rika massor af växtlighet har man föga nytta af långskjutande repetergevä. Revolvern är där ett bättre vapen. Urskogs-trakternas urinvånare ha också ett slags revolver. Det är blåsröret. Till det yttre liknar det inte alls en pistol. Det är ett långt rör förfärdigadt med yttersta omsorg och ofta försedt med sikten. De små fina pilar man med stor träffsäkerhet ehuru icke på alltför långt afstånd, kan afskjuta med blåsröret skulle emellertid ej döda om de ej förgiftades. Bekant är ju det fruktansvärda sydamerikanska pilgiftet curare, som på få ögonblick dödar ett mindre djur och som inte heller människor motstå. I vissa trakter af jorden är blåsröret försedt med ett slags bajonett! Det har ju den fördelen framför revolvern att arbeta ljudlöst. Det är därför ett verkligt idealvapen i skogarna.

Efter fotografier
HJELM- OCH PANSARSKYDDAD KRI-
GARE. Gilbertsöarna, Söderhafvet.

samma om också en kastklubba kan vara farlig nog. Kastklubban i dess mest utvecklade form ha vi i den australiska bumerangen. Vissa — egentligen för öfning afsedda — bumeranger återvända som bekant till den kastandes närhet, om målet ej träffas. Det är ju mer än en handgranat gör! En vidare utveckling af kastträet är kastknifven, som särskildt i Afrika tagit sig egendomliga former, välbekanta för en hvar som besökt ett etnografiskt museum. "Brandbomber" exempelvis i form af pilar med antända luntor an-

GASANFALL AF KANADENSISKA INDIANER.
Efter träsnitt från 1600-talet.

I bergen däremot träder det tillbaka för mera fjärrskjutande vapen: bågen och slungan samt i vissa trakter kast-träet. Detta senare är afsedt att förlänga armen och därmed öka kraften vid kastandet af smärre spjut, harpuner o. d. Det är ett stycke trä af ungefär underarmens längd med fäste för handen i ena ändan och i den andra någon anordning mot hvilken spjutets eller pilens bakre ända hvilat. Det har en vidsträckt och egendomlig utbredning öfver jorden. Så finnes det t. ex. hos eskimåerna och i Australien samt hos kultur- och naturfolken i Mexiko och Columbia. — I modernt krig lär man stundom begagna något liknande för att kasta handgranater o. d. — Kastträet synes tillhöra ett äldre kulturskikt än bågen — den primitives gevär. — Man har t. ex. beträffande Söderhafvet fått fram tre äldre bäglösa kulturskikt. Först det fjärde tillhör bågen. Dock ha nu så lågt stående folk som Weddahs på Ceylon bägar. Åtskilliga andra primitiva folk känna den däremot icke. Författaren till dessa rader har i Sydamerika besökt trakter där de pil- och bägbeväpnade indianerna i talrika strider besegrat de hvita — tack vare det skydd de tyst arbetande vapnen utgöra i urskogbergen. — Den moderna handgranaten motsvaras hos naturfolken af vissa former af klubban — d. v. s. till form och metod för kastandet. Verkan blir ju icke den-

STRID MELLAN SYDAMERIKANSKA AMAZONER OCH MANLIGA KRIGARE.
Efter en gammal teckning.

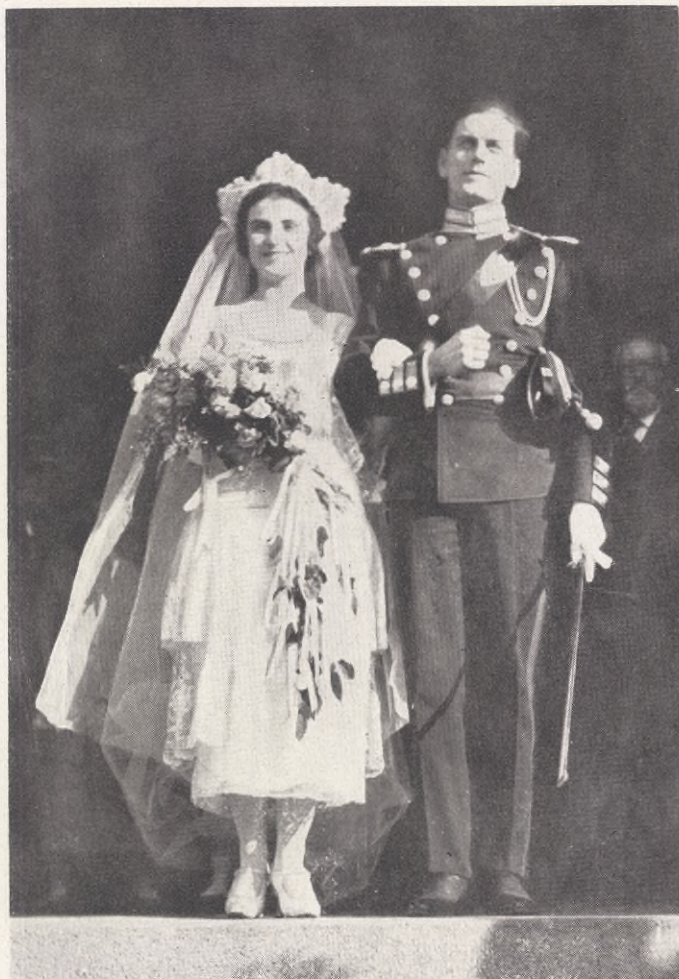
vända infödingarna i många trakter. För palmbladtäckta hus kunna de vara farliga nog.

Sådana barbariska metoder, som att beskjuta fienden med explosiva kulor eller dum-dum-kulor och på detta sätt förvärra hans sår anses ju numera ej värdigt civiliserade stater. Likväl anser man sig kunna använda det gentemot "vildarna". Dessa ha också sina metoder att på liknande sätt förvärra såren. Pilgiftet ha vi ju nämnt. Hos några folk synes det helt enkelt vara afsedt att framkalla blodförgiftning och dödar helt långsamt. Hemska äro de med skarpa hjärtänder besatta spjuten och svärden från Sällskaps- och Gilbertsöarna, hvilka gifvetvis tillfoga ytterst obehagliga, svårläkta sår. Pilar, hvilkas spets går af och stannar i såret, äro också att nämna.

I våra dagar ha hjälm och pansarskydd för den enskilde krigaren kommit till heders igen. Stundom användas också sköldar. Skölden hos vissa naturfolk torde utvecklats sig ur en kapp man användt att parera slag med. Sådana parerkäppar finnas ännu hos några folk. Sköldarna hos naturfolken äro af bark, hud, flätverk eller trä och vanligen skönt utstydda och målade. I stora delar af Amerika, Afrika och Oceanien användas ej sköldar. Hjälmars och pansars af bast, pinnar, trästafvar eller ben finnas här och hvar. Stafpansaret, utbredt på ömse sidor om Berings-

Forts. sid. 778.

NORSKA FLYGARE PÅ BRÖLLOPSFÄRD.

Den uppburna norska danskonstnärinnan fröken Lillebil Christensen firade den 25 aug. bröllop med löjtnant Tancred Ibsen, känd som en af Norges yppersta flygare. Vigseln ägde under liflig uppmärksamhet från allmänhetens sida rum i Uranienborg kyrka i Kristiania. Bland deltagarne i högtidligheten märktes medlemmar af brudgummens fäderne- och mödernesläkter familjerna Ibsen och Björnson, däribland mormodern Björnstjerne Björnsons efterlämnade maka den 84-åriga fru Caroline Björnson samt vidare brudens mor fru Gyda Christensen och gudfar skeppsredare Erling Lund.

Ett engelskt Handley-Page aeroplan af jättelika dimensioner och den största flygmaskin som någonsin besökt Skandinavien har i dagarne af den bekante norske flygaren Tryggvø Gran flugits från England

DEN NORSKA DANSKONSTNÄRINNAN LILLEBIL KROHN-CHRISTENSEN, lika populär i Sverige och på kontinenten som i hemlandet, har i dagarne firat sitt bröllop med den kände norske flygaren, löjtnant TANCREDE IBSEN, Henrik Ibsens sonson, och Björnstjerne Björnsons dotterson. Det unga paret har afrest till kontinenten, dock icke med aeroplan. — Foto. Skarpmoen, Kristiania.

T. h.: DEN BERÖMDE NORSKE FLYGAREN MAJOR TRYGGVE GRAN ankommer till Gardmoen vid Kristiania jämte sin fru och sex öfriga ombordvarande, med förare, passagerare och mekaniker å ett Handley-Page aeroplan, det största som hittills besökt Skandinavien. Öfverst: ANKOMSTEN. Därunder: EFTER LANDNINGEN; vid X major och fru Gran.

till Köpenhamn samt därifrån till Kristiania. Som förare tjänstgjorde utom major Gran en engelsk flygare kapten Stewart. Vidare medföljde en expert på fallskärmsområdet, mr Foulder, hvilken bl. a. inför den skräckslagna Köpenhamnspubliken med tillhjälp af fallskärm företog ett språng ut från maskinen på 300 m. höjd. — Aeroplanet, hvilket framdrives af två Rolls Royce-motorer om vardera 350 hkr, har en bredd mellan vingspetsarne af 100 fot och en längd af 73 fot. Hastigheten i medeltal 110—120 km. i tim., kan drivas upp till 160 km. — Från Kristiania ställes färdan till Stockholm samt därifrån till Köpenhamn, Bruxelles, Antwerpen och London.

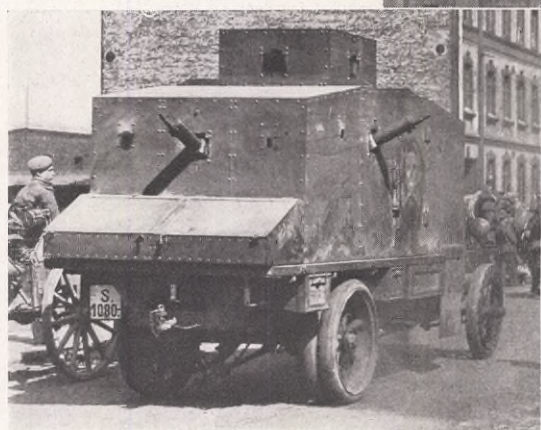
Foto. Skarpmoen, Kristiania

Foto. Bengt SJÖBERG

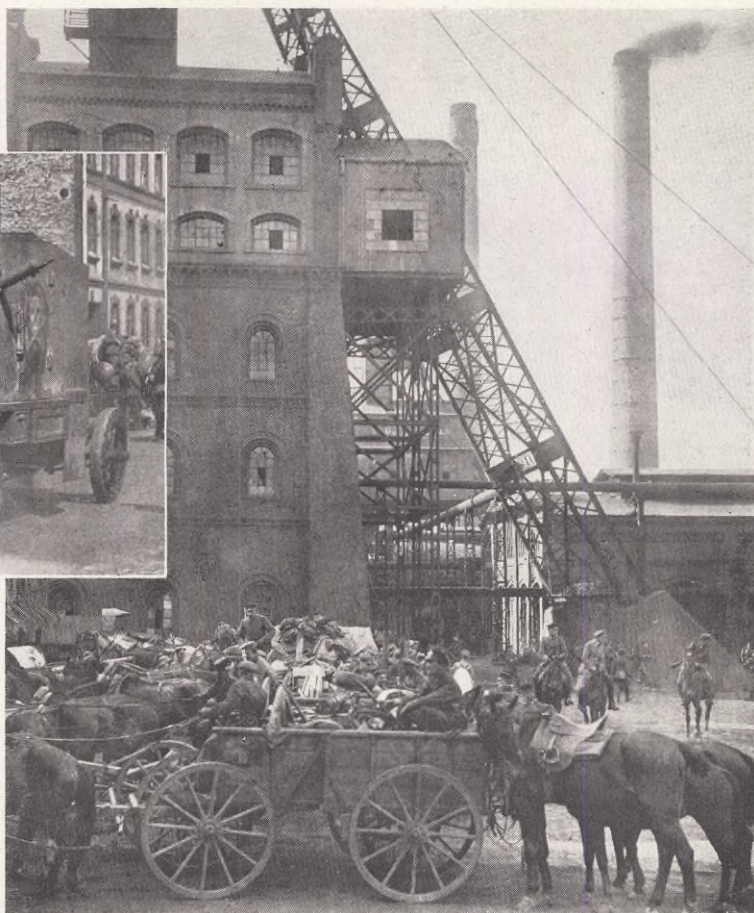
POLSKA UPPRORET I OBERSCHLESILIEN.

TYSKA RIKSVÄRNSTRUPPER TILL GRUFVORNAS SKYDD.

1. Vid Myslowitz-grufvan.
2. Pansarbil i Bogutsschütz.
3. Polska upprorsmän i Nikl-grufvan bortföras.

Förhållandena i Öfre Schlesien, hvilka sedan början af innevarande år företett en blid af hopplös förvirring med ständigt uppflymande sträjk rörelser och sammanstötningar mellan den polska delen af befolkningen samt de tyska skyddstrupperna har under den senaste tiden i hög grad förvärrats. Sträjk rörelsen har yt-

Efter fotos.

Kilich Kom. A.-P. Bilden Skildringarna, NIML-

terligare gripit omkring sig, och det har vid en mängd tillfällen kommit till blodiga strider mellan polacker och tyskar. En af ententen utsänd militärkommission har i dagarne anländt till Breslau för att på ort och ställe undersöka förhållandena. Representanter för provinsens myndigheter, industriidkare och fackför-

eningar hafva den 25 aug. inför densamma redogjort för läget. Med stöd af officiellt material har kunnat bevisas att bakom den af spartakisterna iscensatta och med alla medel vidmakthållna fördärfbringande sträjk rörelsen starka storpoliska krafter varit verk samma. I de polska blodiga öfverfallen på de tyska skyddstrupperna hafva äfven regulära polska trupper deltagit. På entente-kommissionens vägnar utlofvade öfverstelöjtnant Titbury, att det förebrakta

tyska bevismaterialet skulle underkastas en fullt opartisk granskning.

Hrr Fotografier uppmanas att vid insändandet af fotografier till HVAR 8 DAG tillse, att firmanamnet är anbragt på fotografiets baksida. **Endast då angifves firmanamnet.**

Foto. Nilsson, Trasa.

Kl. 1844: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm.—Gbg.

DET GAMLA BONDEGODSET SÄFSTAOLM, i dagarne af hofstallmästarē, grefve Carl Bonde, försåldt till f. landshöfdingen O. C. W. Cedercrantz.

Säfstaholms fideikommiss med underlydande i Västra Vingåker i Södermanland har i dagarne af fideikommissets innehafvare hofstallmästarēn grefve Carl Bonde sålts till förutvarande landshöfdingen i Kalmar län O. C. W. Cedercrantz i Stockholm.

Försäljningssumman har angifvits till ca tre mill. kr.

Säfstaholm, som omfattar 21³/₄ mtl, var ursprungligen en by, benämnd Säfsta hvilken 1454 delvis inköptes af Måns Bengtsson Natt och Dag.

Egendomen kom sedan i släkterna Posses och Soops ägo samt tillföll 1719 genom gifte grefve Cl. Bonde, och har därefter alltså förblifvit i Bonde-släktens ägo.

Ingsereds hvilohem i Sätilla socken af Elfsborgs län står nu färdigt att mottaga sina första skyddslingar, sjuklingar från länet. Hvilohemmet har tillkommit genom ett testamenteriskt förordnande af framlidne patron Karl Larsson, som för detta ändamål donerade sin egendom Ingsereds herregård. Hvilohemmet, hvilket erhållit en synnerligen gedigen och fullt tidsenlig inredning, är beläget ca 10 km. från Räflanda station på Göteborg—Borås järnväg samt har en utomordentligt vacker belägenhet i närheten af de för sin skönhet kända Ingseredsjöarne kring hvilka mäktiga skogsvidder utbreda sig.

Foto. Wassberg, Borås.

Kl. 1844: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm.—Gbg.

HVILOHEMMET INGSERED i Sätilla, Elfsborgs län, en donation af framlidne patron Karl Larsson, hemgårdens förre ägare.

Forts. fr. sid. 775.

sund, gick igen i den äldre japanska rustningen. På Gilbertsöarna hade man hjälm och pansar af rockans hud och flätningar. I Sudan användas trots hettan vaddpansar. Sådana fingo också de första spanska eröfrarne i Sydamerika förfärdiga åt sig i stället för metallrustningarna, som voro alldeles för tunga och varma.

Det skulle kunna anföras många fler exempel på beväpning med moderna analogier hos naturfolken, men de här lämnade antydningarna få vara nog. Krigföringsmetoderna hos de primitiva påminna i hög grad om vissa drag i det moderna kriget: bakhållet, öfverrumplingen, det tysta framsmygandet, det våldsamma stormangreppet återfinnes på alldeles samma sätt. Många naturfolk bygga pallissader och starka befästningar. Vissa indianstammar hade förr pallissader af planterade träd. Icke heller de modärna gasanfallen äro något nytt. Indianerna begagnade sig redan vid upptäckten af liknande metoder, enligt hvad

samtida författare omtala. I Sydamerika använde de därtill frukten af en buske, aji, d. v. s. helt enkelt cayenne-peppar. Troligen har en eller annan läsare som yngre varit med om att spela folk ett spratt genom att lägga cayenne-peppar på spisen. En kvävande, stickande rök utvecklar sig. — Intet nytt under solen!

I världskriget ha ju äfven kvinnor deltagit. Sådant händer nog också ibland hos naturfolken, men oftast rent tillfälligtvis. Verkliga amazon-garden ha funnits t. ex. i Dahomey, men att Amazonfloden fått sitt namn på litet svaga grunder anser man sig numera ha konstaterat. Här meddelas emellertid en kuriös gammal bild af en strid mellan amazoner och beväpnade män.

Naturfolken ha ej sällan ett utveckladt signalsystem, men det skulle föra för långt att gå in äfven därpå.

Vi kulturfolk ha lärt mer af naturfolken än vi äro benägna att tro och vi ha kanske ännu en hel del att lära af dem.

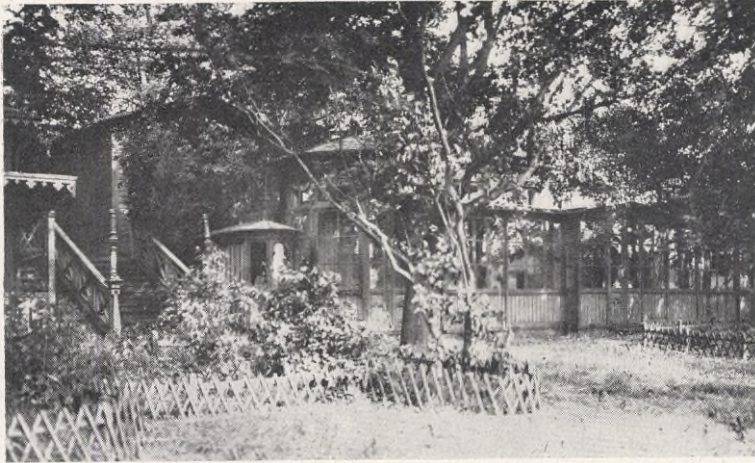

Foto. Norberg, Sthlm.

OLDF. NIELSEN. A.-O. DENNY. SVEVSPARTE. STÄM-GÅR.

DET GAMLA POPULÄRA UTVÄRDHUSET "BLÅSUT" PÅ KASTELLHOLMEN I STOCKHOLM kommer att nu helt upphöra.

Ännu en af det gamla Stockholms idyller, utvärdshuset *Blåsut* på Kastellholmen, kommer nu att alldeles försvinna efter att ha stått stängdt sedan tämligen länge tillbaka. Det lilla värdshuset, som alltsedan sin tillkomst på 1850-talet varit i Sjöofficerssällskapets ägo, af hvilket det sedan utarrenderats, har nämligen på grund af sitt läge litet afsides från staden och alldeles invid Stockholms inlopp, haft sin hufvudsakliga publik under sommarkvällarna då det varit en eftersökt tillflyktsort för många generationer stockholmare. När emellertid vid tiden efter krigsutbrottet de båda Skepps- och Kastellholmarna började afstängas för allmänheten först klockan nio och sedermera redan klockan sex förlorade också *Blåsut* sin *raison d'être* och stängdes för

att aldrig mera öppnas. Samtliga de små byggnaderna, ett tiotal hus, verandor, och paviljonger, ha utbjudits till försäljning för ett sammanlagdt belopp af 7,000 kronor. Ett gammalt Stockholmsminne som detta skulle helt visst ha sitt berättigande exempelvis på Skansen.

*

Sångkören "The Swedish Choral Club" i Chicago kommer att nästa sommar företaga en turné i Sverige, där man beräknar gifva 28 konserter. Turnén kommer antagligen att stå under beskydd af den nybildade Sverige—Amerika-stiftelsen samt ledas af intendenten vid Stockholms Konserterförening hr Erik Westberg. Som solister torde medfölja bassångaren Gustaf Holmquist samt fru Maria Sundelius, en af Metropolitan-operans i Newyork förnämsta krafter.

Chicago Choral Club, hvars medlemmar på några få undantag när äro födda i Amerika af svenska föräldrar

EDGAR A. NELSON,
Ledare för Swedish Choral Club i Chicago.

står under ledning af musikdirektören Edgar Andrew Nelson, en af cheferna för det allmänt aktade musik-konservatoriet "Bush Temple of Music" samt känd som en af Chicagos främste musici. Hr N., som är född i Chicago 1882 af svenska föräldrar, har äfven framträdt som kompositör.

Forts. fr. sid. 772.

motsvara sitt ändamål, fastän innevägnaren genast vid första besöket blef svart som en neger. Efter en lång natt, hvarunder jag oroligt bedömde hvarje moln, som kom seglande, huruvida detsamma skulle genom regn ytterligare försvåra mitt läge, kom då räddningen genom två fiskare, hvilka i den tidiga morgonen letade efter vrak och helt lottlösa gingo de ju icke.

Göteborg 29/8 1919

Bror Werner.

EN KRISTIANSTAD-BAGARES HÖGTIDLIGHÅLLANDE AF BRÖDKORTENS FÖRSVINNANDE med flaggning och extra skyllning.

Foto. Nilsson, Kristianstad.

Litterära bidrag honoreras inom 8 dagar i fall af antagande, eller returneras därest porto medsänts.

För Redaktionen obekanta insändare böra med manus. lämna en försäkran att detta icke är öfversättning eller bearbetning af annans arbete utan ett af insändaren själf författadt och ej förut offentliggjordt eller till annan tidning eller tidskrift erbjudet svenskt original.

Tyska republikens president, Ebert, har inför Nationalförsamlingen i Weimar omedelbart före dennas sommarierie afslagt ed på författningen. Ceremonien ägde rum den 21 aug. i nationalförsamlingens penisal i nationalteaterns byggnad. Sedan ett hederskompani med musik i spetsen tagit uppställning vid teatern, anlände presidenten i bil samt mottogs vid byggnadens huvudingång af nationalförsamlingens vice president samt deputerade, hvilka följde honom in i förhallen, där nationalförsamlingens president, Fehrenbach, väntade. Då rikspresidenten under orgelmusik inträdde i penisalen hälsade honom nationalförsamlingens och riksrådets medlemmar genom att resa sig. De tysk-nationelle liksom äfven de oafhångige hade icke infunnit sig till högtidligheten.

Sedan Ebert med stark stämna afslagt ed på författningen höll Fehrenbach ett tal hvori han uttalade en förhoppning att det måtte blifva rikspresidenten beskärdt att återföra det tyska folket till ett patriotiskt sinnelag, till ordning och arbete samt att visa vägen för det långsamma men säkra återuppbyggandet af ett älskad ländernesland. I sitt svar yttrade Ebert att den författningsform, på hvilken han nu afslagt ed, skulle komma att gifva det tyska folket kraft att aflägga vittnesbörd om sina nya grundsatser för lifvet, friheten och rätten.

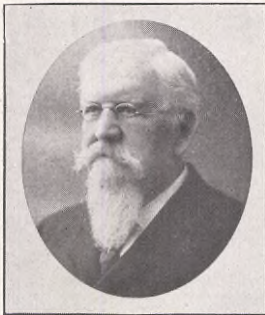
Efter ceremoniens slut trädde rikspresidenten ut på teaterns altan och höll ett t-l till folkmassan, inför hvilken han förklarade sig förnya sin ed om trohet mot folket och dess rätt. Talet mottogs med hänförelse.

KONUNG GEORG I HÖGLANDS-DRÄKT på sin sedvanliga jakt- och hvilotid i Skottland. Bakom konungen synes lord Aberdeen.

EBERT, TYSKLANDS RIKSPRESIDENT. har i dagarna i Weimar inför nationalförsamlingen afslagt edsförsäkran på den nya författningen. T. v. Senaste porträtt af republiken Tysklands president jämte maka. T. h. presidenten (X) talar från Nationalteaterns i Weimar balkong efter edsförsäkringen.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

G. E. A. DANKWARDT-LILLIESTRÖM. *Godsegare. Solberga. 80 år 8 sept.**

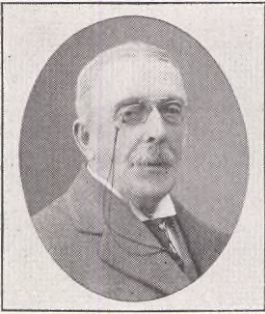
C. J. E. ROSENBLAD. *Öfverste. — Stockholm. 70 år 25 aug.**

A. J. LINDSTRÖM. *Öfverdirektör. — Stockholm. 60 år 7 sept.**

C. A. BECK-FRIIS. *Friherre. Etsvoyé. — Madrid. 50 år 7 sept.*

A. UNGER. *Direktör. — Stockholm. 75 år 20 aug.*

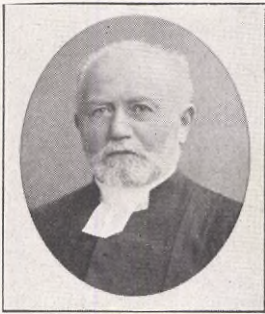
J. F. DYMLING. *F.d. Grosshandlande. — Sthlm. 65 år 7 sept.**

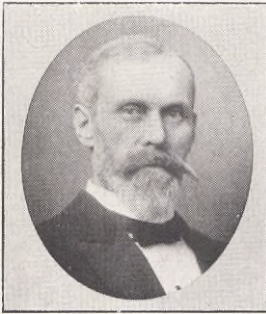
A. C. P. SJÖGREN. *Direktör. — Forsbacka. 60 år 26 aug.**

C. J. KRON. *Bankdirektör. — Mariestad. 60 år 4 sept.**

O. HOLMSTRÖM. *Professor. — Lund. 65 år 5 sept.**

A. PETERSSON. *Professor. Nyutnämnd professor i hygien v. Karol. inst.**

S. G. L. KEMPE. *Provinsläkare. — Håby. 60 år 5 sept.**

K. H. BOHLIN. *Rektor. — Stockholm. 50 år 31 aug.**

C. MÖLLER. *Direktör. — Kristianstad. 60 år 6 sept.**

F. G. KLEMMING. *Fotograf. — Stockholm. 60 år 25 aug.**

M. O. SANDEBORG. *Direktör. — Stockholm. 50 år 27 aug.**

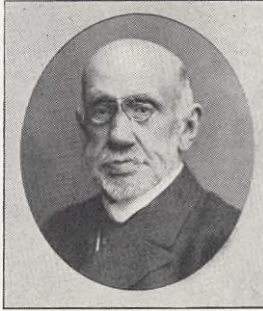
P. E. NILSSON. *Bokförläggare. — Stockholm. 50 år 1 sept.*

* Data å nästa sida.

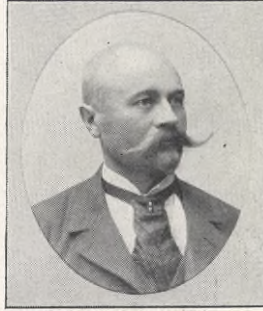
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

J. T. JULIN †.
F. d. Hoppredikant. F. d. Kontr-
prost. — Ekeby. F. 32. † 14 aug.*

H. R. T. E. HILDEBRAND †.
F. d. Riksarkivarie. — Stock-
holm. F. 48. † 24 aug.*

M. MATSSON †.
F. d. Riksdagsman. — Arvika.
F. 56. † 15 aug.*

Porträtt till veckans Porträttgalleri

böra vara af möjligast sena
datum för att införas.

Uppgifter till porträtt

böra ansluta sig till frågefor-
mulär från redaktionen. Sär-
skildt påpekas nödvändigheten
af att alla förnamn angivas,
med tilltalsnamnet helt ut-
skrifvet och understruket.
Förbiseende härutinnan ute-
sluter biografi.

Porträtt och biografi

införas efter begäran från Re-
daktionen, som också bär kost-
naderna. Förslag emottags
gern.

AXEL DANCKWARDT-LILLIESTRÖM. Inneh. fideikommisssegend. Solberga o. Sörby i Östergöt. l. På sin tid ordf. i styr. f. Vifolka sparv., v. ordf. i styr. f. länets brandst.-bol., verkst. dir. i Östg. hypot.-fören., hvarjemte innehaft ett flertal kommunala uppdrag, hvarbl. led. af landstinget.

CURT ROSENBLAD. Ulfjt. v. S. Skån. inf.-reg. 75. maj. 99, chef f. Blek. bat. 1900, maj. v. Karlskr. gren. reg. 02, öfv.-ljt. v. Västerorr. reg. s. å., öfverste o. chef f. Upl. inf.-reg. 05—11, öfverste i V armetfördeln. res.

ALBERT LINDSTRÖM. Utg. fr. Ultuna landbr.-inst. 82, deleg. o. disp. å Trystorps egend. under en följd af år äfvensom eget Ljungssäteri. Led. af Stuteriöfverstyr. 04, dess chef sedan 16. Erh. allm. sv. landbr.-möbets stora gulmed. f. den ädla hästavelns befrämj. Led. af Landbr.-akad. Biografi o. heids.-portr. årg. XVII: 43

JOHN DYMLING. Efter hand.-studier o. prakt. i utl. egen trävaru- o. kolimp.-firma i Stockholm 83. På sin tid under många år led. af styr. f. Sundsv. ensk. banks afd.-kontor samt af dess centralstyr. äfvensom styr.-led. o. kassaförvalt. i barnsjukh. Samaritan.

ARVID SJÖGREN. Utex. fr. Filipst. bergsk. 80, prakt. i Amerika 81—84, ing. v. Avesta järnverks a.-b. 84, bruksförl. der 92, dess verkst. dir. 98, verkst. dir. f. Forsbacka järnverks a.-b. sdn 08. Styr.-led. i Sv. industri-
förb., ordf. i styr. f. Jernbruksförb. sdn 10.

CARL KRON. Stud. 79, anst. v. Riksb.-kontor i Göteborg 82, ord. i l. gr. 88, i 2 gr. 96, verkst. styr.-led. i kontoret i Marjestad sdn 03. Stads-
fullm. der 12—19.

OLOF HOLMSTRÖM. Stud. 75, fil. kand. 77, teol. kand. 83, prest. v. å., teol. lic. 93, teol. dr. s. å. Doc. i kyrkohist. v. Lunds univ. 86, utn. dom-
prost i Strängnäs 95, e. o. prof. i prakt. teol. o. moralteol. v. Lunds univ. samt kyrkoh. i Husie 96, prof. i prakt. teol. der sdn 99, tillika kyrkoh. i Hellestad 99—08, i Stora Uppåkra sdn 08. Inspektör f. folkskollär.-semin. i Lund sdn 07.

JOHAN BERGMAN. Forts. fr. sid. 771.

(utnämnd blef den gången Claes Lindskog). År 1900 kallades han till medarbetare i Vetenskapsakademiens i Wien stora textkritiska verk Corpus scriptorum eccl. latinorum och har på grund af detta uppdrag för nämnda akademis räkning företagit vidstäckta resor för efterforskning och undersökning af klassiska handskrifter (särskildt under åren 1906 och 1907). Därjämte har han idkat omfattande klassisk-arkaeologiska studier vid instituten i Athen och Rom, på sin tid deltagit i Dörpfelds utgräfnings i Athen, och senare under en följd af år ledt de skandinaviska feriekurserna i Rom och Pompeji, en uppgift som han säkerligen i sin nya ställning torde kunna fullfölja, då dessa kurser, som pågå vissa veckor under ferierna, efter kriget upptagas. Vid Stockholms högskola har han verkat sedan 1901 och vid Södermalms läroverk sedan 1908. År 1891 grundade han i samverkan med Viktor Rydberg Djursholms samskola och blef dess förste rektor. Bland hans talrika vetenskapliga arbeten räknas bland fackmännen den i Wienerakademiens handlingar år 1908 tryckta latinska afhandlingen "De codicum Prudentianovum generibus et vitule" såsom den vetenskapligt mest betydande. Den har af engelska, tyska och svenska kritici enstämmtigt betecknats som ett sällsynt gediget forskningsresultat. Af svenska, för en större allmänhet tillgängliga arbeten, torde väl hans stora verk "Antikens historia", 2 digra volymer, de bägge första i den af honom jämte dr. Emil Svensén utgifna "Världshistorien", vara det mest kända. Dessa volymer haiva nått en, för arbeten af sådan art, i Sverige ytterst sällsynt spridning, öfver 20,000 exemplar, 4:e upplagan är just nu under utgifning. Mera speciella äro essaysamlingen "Antiken" (1906), "Upptäckten i Boscorelle", "Pompeji" (2:a uppl. 1916), och en mängd afhandlingar om den senlatinske dikteren Aurelius Prudentius Clemens, den kristna antikens största skald, beträffande hvilken hr B. är hufvudspecialisten i världen. Antalet af han utgifna arbeten öfverstiga längsedan 100-talet, om man medräknar äfvens hans populära skrifter. Flera af hans svenska arbeten äro öfversatta till främmande språk, däribland äfven till estniska.

I politiskt hänseende tillhörande det liberala partiets vänstra flygel har professor B. tagit en synnerligen verksam del i vårt lands nykterhetsarbete.

Med djupa rötter fastvuxen i Sverige torde det blifva svårt för honom att besluta sig för en emigration äfven om den fätt så hedrande form som nu.

Dorpat, dit prof. B. kallats, är ursprungligen ett gammalt svenskt universitet med många minnen från svenska tiden, stiftat af Gustaf II Adolf, som midt i krigslarmet, kort före sin död, från fältlägret

ALFRED PETERSSON. F. 67, med. dr. 1900, doc. v. Karol. inst. 02, pr^o-fessor o. förestånd. f. Statsmed. anst. bakteriolog. afd. sdn 09; i dagarn^e utn. t. professor i allm. helsov.-lära v. Karol. inst.

SVEN KEMPE. Stud. 80, med. lic. 89, ex. prov.-läk. i Bjurholms distr., Väserb. l. 94, prov.-läk. i Nysätra distr. samma län 03, i Kagunda distr., Jämtl. l. 05, i Häby distr., Göteborg. Boh. l. sdn 13.

KNUT BOHLIN. Stud. 87, fil. dr. 01, doc. i botan. der s. å., lekt. i nat. o. keml. v. Söderm. lärov. 01, rektor v. Nya elem.-lärov. i Stockh. 14.

CHRISTIAN MÖLLER. Deleg. styr.-led. o. verkst. dir. i Neumanns sprit a.-b. Kristianstad.

FRANS KLEMMING. Inneh. af Klemmings Foto. Atelier i Stockholm sdn 91. Styr.-led. i Sv. fotogr.-förb. 01—04. Led. af nämnden f. 1859 års män sdn 09, dess stift. år.

MARTIN SANDEBERG. Utex. fr. veter. högsk. 93; efter studier i slakt-husväsen o. köttkontroll i Berlin samt några års tj.-gör. som distr. veter. bitr. veter. o. chef f. norra köttbesikt.-byrån i Stockholm 99; slakthusdi-
rektör i Göteborg 03, chef f. Stockholms slakthus- o. sauhallsanlägg-
sdn 10.

JON JULIN †. Stud. 56, prestv. 58, kyrkoh. i Tollstad o. Sya 77, i Ekeby Rinna o. Blåvik sdn 82; tj.-gör. e. o. hofpred. 87—97, kontr.-prost 02—97. Fr. tryck utg. div. pred. öfversätt. o. psalmer.

EMIL HILDEBAND †. Stud. 67, fil. dr. 75, e. o. aman. i Riksark. s. å., riksarkivarie 01—16. Red. o. utg. af Historisk Tidskr. 81—05. Hist. förf.

MAGNUS MATSSON †. Utg. fr. Örebro tekn. elem.-skola 75; förestod under en följd af år kvarn- o. såg.-rör, samt egnade sig senare åt land-
bruk. Mångårig ordf. i komm.-nmd, nämndeman, landstingsman, v. ordf. i styr. f. Västra Värml. folkhögsk.; led. af Riksd. A. K. 02—08, led. af bankouts.

i Nürnberg 1632 utfärdade dess stiftelseurkund och gaf det den första organisationen. Det kan snart fira sitt 300-årsjubileum.

Enligt Minerva, Fahrbuch der gelehrten Welt, hade Dorpats universitet — som är det andliga centrumet för de baltiska länderna — året före krigsutbrottet omkring 2,700 studenter och ett 60-tal lärare, alltnog ungefär som i Upsala.

Otto W.

CHARLES KJERULF. Forts. fr. sid. 771.

kritiker varit knuten till "Politiken". Det var icke minst härigenom han uppnådde den bemärkta ställning han faktiskt innehadde.

Hans kompositioner äro talrika, "Kejsarens nye kläder", "Dansens paa Koldinghus", "Santa Lucia", "Skritemaal" och ett stort antal andra. Han har äfven satt musik till dikter af Drachman, J. P. Jacobsen, Frøding och många andra.

Han har vidare öfversatt samtliga Bellmans Fredmans epistlar och sånger till danska, han har som ingen annan här i Danmark arbetat för spridandet af kännedom om den store svenske dik-
taren och han har uppträtt som Bellman-tolkare både i Köpen-
hamn och Stockholm.

Inemot 150 dramatiska arbeten har han författat, bearbetat eller öfversatt för Köpenhamns scenen och för ett par år sedan började han utgifva sina memoarer, hvilka tilldrogo sig den största uppmärksamhet.

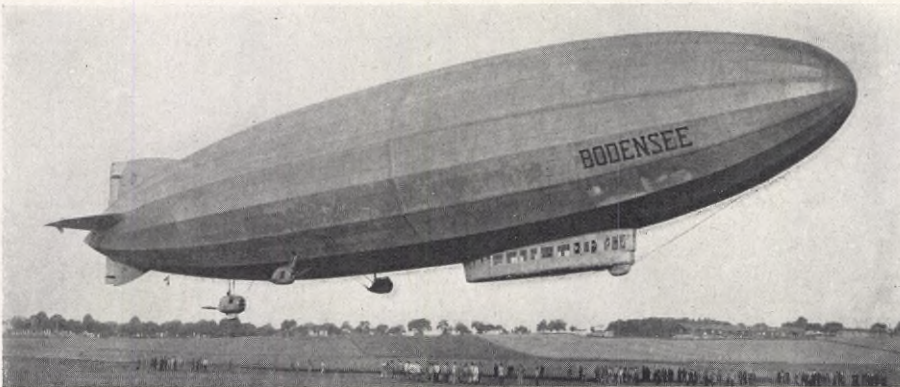
Han tog på sin tid initiativet till bildandet af "Dansk Tonek-
nsterforening" och startade vintern 1915 i Politikens byggnad "Hjemlige Musik Aftener", hvilka vunno en så ovanlig framgång.

Först och främst var Charles Kjerulf en utomordentligt journal-
list. Han kunde få de mest omusikaliska människor, hvilka det aldrig kunde falla in att besöka en konsert, att läsa hans musik-
anmälningar. Han afskydde och undvek alla sökata uttryck, hvar-
genom hans språk blef klart och skönt. Hans musik-anmälningar
gnustrade al lif och hade en såregen charme. Hans domslut kunde
understundom vara partiska, något som var ytterst obehagligt för
dem, som drabbades därpå, af det skäl att allmänheten alltid först
och främst önskade veta hur Charles Kjerulf fann den och den
konserten, den och den operan.

Danskt musiklif har i Kjerulf förlorat en af sina främsta krafter.
Han var det allt öfverskyggande namnet, helt enkelt därför att han,
verksam som han var, tog del i allt.

De nordiska musikfäster, som ägt rum, haiva delvis kommit till
stånd tack vare hans initiativ. Han arbetade oerhört på att få
dem till stånd och han skref långa och utförliga anmälningar öf-
ver prestationerna. Hans sista stora dagar inföll då det stora

Forts. å nästa sida.

Det tyska luftfartsällskapet Zeppelin Konzern har i dagarne upptagit regelbundna passagerareflygningar på routen Berlin—Bodensee. Passagerareluftskeppet, zeppelinaren "Bodensee" företog dessförinnan den 24 aug. en profflygning från Friedrichshaven till Berlin och medförde därvid fyra representanter för den tyska och svenska prässen samt tolf andra passagerare. Starten från Friedrichshaven ägde rum kl. 10 f. m. och ankomsten till Berlin kl. 4 e. m. Trots storm och regn för siggick landningen lyckosamt. "Bodensee", med

EN MÄRKLIG FÖRSTA PASSAGERAREFLYGNING.

Zeppelinaren "Bodensee" flyger från Friedrichshaven till Berlin den 24 aug. Affärden skedde kl. 10 f. m. och ankomsten kl. 4 e. m.

hvilken äfven regelbunden posttrafik kommer att upprätthållas, rymmer 20,000 kubikmeter gas och framdrives af fyra motorer om tillsammans 11,000 hästkrafter. Luftskeppet, som har en bärkraft af 12,000 kg., är försedd med en intill föraregondolen befintlig komfortabelt inredd passagerarehytt med plats för 25 personer. Vidare finnes ombord kök och toalettrum med alla moderna bekvämligheter samt ett gnisttelegrafkontor.

Efter fotografier.

PASSAGERAREHYTTEN I "BODENSEE".

EICHHORN, Berlins förutvarande, beryktade kommunistiske polispresident, som på sin tid efterlystes, visade sig å författningens-dagen i Weimar jämte sin maka. — Efter fotografi.

Forts. fr. föreg. sida.

nordiska musikmötet nyligen ägde rum i Köpenhamn. Han refererade det dagligen i "Politiken" på fyra, fem, sex spalter.

Han dog otvivelaktigt som en lycklig man. Han hade gift sig i 21-års åldern och lefde i ett sällsynt harmoniskt äktenskap med sin hustru Suschen Kjerulf. Man finner i de rader som nyligen offentliggjorde vid "Författarenörens" jubileum, då han tillspordes om sin lifsåskådning och målet för sitt arbete, ett sannt uttryck för hans karaktär.

"En fädregåfva — endast en enda säker — har blifvit skänkt oss människor. Till gengäld hafva vi fått den alla, och ingen kan tänkas vidunderligare än den: Lifvet själft!

Därför satte jag också som mål att lefva lifvet för dess egen skull. Därför blef min tillvaro som en oändlig hymn till själfva lifvet, ett lifsglädjens prisande i tal och skrift, i sång och toner. Allt var som en enda kärleksförklaring till lifvet — en jubelsång öfver denna stora obegripliga lycka, att jag öfverhufvud taget var till, att jag andades och lefde".

Nu har lifvet förlorat sin älskare och många konstnärer och författare en af sina bästa vänner.

Kjerulf skall blifva ihågkommen länge i Danmark, och det finnes helt säkert också talrika svenskar som aldrig skola glömma honom.

Aage Heinberg.

Text till bilder å sid. 773.

Utgången af finska presidentvalet den 21 juli med korandet af professor K. J. Ståhlberg till statens högste styresman har inom en del finska kretsar, där man önskat se landets öde lagdt i riksföreståndare Mannerheims starka och bepröfvade händer, väckt en viss förstämning. General Mannerheim, som vid valtillfället vistades vid Ruuni hälsobrunn norr om Kuopio, blef under sin resa därifrån till Helsingfors föremål för en öfverströmmande varm hyllning från befolkningens sida. Till alla stationer, som general M. passerade, strömmade stora människoskaror, hvilka hyllade honom med blommar, sång och tal. Representanter för de finska skyddskårerna landet rundt hade därjämte samlats i Helsingfors för att bringa generalen sitt tack och sitt farväl.

GRACE OCH SPORT.

Öfverst EN AF ELEVERNA VID EN SOMMARDANSSKOLA I NORRA WALES utför en klassisk dans vid stranden.

Därunder: ENGELSKA FLICKKOR.

T. h.: I FOTBOLLSPEL. Man kan ju knappast undgå jämförelsen mellan denna och föregående bild — ställningarna alldeles lika — och dock — hvilken skilnad!

T. v.: I CRICKET. De unga engelskorna visa allt mera påtagligt intresse för all sport som förut varit förbehållen den manliga ungdomen. — Skickliga tennisspelerskor öfvergå nu till det vida kraftigare Cricket-spelet. I detta spel är dock den kvinnliga gracen icke så helt utestängd som i fotboll. Men dansen, den står dock alljämt högst.

INNEHÅLL: Godsägaren Wilhelm Kumlin (biografi och helsidesporträtt). — Rikspresident Ebert aflägger ed på författningen. — Lektor Johan Bergman, professor i Dorpat. — Konstnären Gösta Sandels död. — Kompositören Charles Kjerulf †. — Konung Georg af England. — Major Tryggve Gran flyger London—Köpenhamn—Kristiania. — Bilder och porträtt till dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri. — Naturfolken och kriget. Af fil. dr Gustaf Bolinder.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller ovillkorligt förbud.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG.